

[Thoft]

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners mulighed for at afvise anløb af visse militære fartøjer.

(Beslutningsforslag nr. B 2).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Lenger (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg herved tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedlæggelse af detentionerne under politiets regie.

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Forslaget går ud på at erstatte detentionerne med alternative foranstaltninger, hvor den detentionsanbragte underkastes et stadigt og lægeligt tilsyn og samtidig kan gøres bekendt med det sociale og sundhedsmæssige systems tilbud om rådgivning, vejledning og eventuelt behandling af et alkoholproblem.

Der er et dobbelt formål med forslaget: dels at forebygge dødsfald under detentionsanbringelse, dels at bringe den detentionsanbragte i forbindelse med sundhedssystemet.

Såvel justitsministeren som en række af folketingets partier har ved flere lejligheder argumenteret for tilsvarende løsninger, men det typiske har været, at debatten er opstået, hver gang der er sket et dødsfald i en detention, og holdt op igen, når pressen ikke kan finde på mere at skrive om dette dødsfald og derfor haster videre til det næste. Så vidt det er forslagsstillerne bekendt, har der været løse kontakter mellem justitsministeren og socialministeren om problemet, men der er ikke fundet nogen løsning og vist heller ikke lagt op til noget.

Forslagsstillerne ønsker med beslutningsforslaget at få gang i en aftrapning af de nuværende detentioner til fordel for alternativer.

Albrechtsen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Kvoter for 1986, 1987 og 1988, sikring af rammebeløb, byggeskadefond m.v.).

(Lovforslag nr. L 16).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager dette.

Albrechtsen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om omlægning af pensionskassernes indsats på boligmarkedet.

(Beslutningsforslag nr. B 6).

Jeg skal i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Albrechtsen (VS):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en ny ungdomsboligpolitik.

(Beslutningsforslag nr. B 7).

Jeg skal i øvrigt henviser til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager dette.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg skal hermed på forslagsstillerne vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om voldsramte kvinders dagpenget.

(Beslutningsforslag nr. B 9).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, som ledsager forslaget.

Meddelelse om valggrupper:

Formanden:

Som punkterne 1-32 er optaget en række valg af stående udvalg m.v.

Vedrørende disse valg er for så vidt angår punkterne 2-28 samt 30 og 31 anmeldt følgende valgforbund:

en gruppe på 85 medlemmer: det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti, fremskridtspartiet, de frie demokrater og Steenholdt;

en gruppe på 83 medlemmer: socialdemokratiet, socialistisk folkeparti og venstresocialisterne;

en gruppe på 10 medlemmer: det radikale venstre.

Med hensyn til punkterne 1, 29 og 32 er anmeldt følgende valgforbund:

[Formanden]

en gruppe på 93 medlemmer: socialdemokratiet, socialistisk folkeparti, det radikale venstre og venstresocialisterne;

en gruppe på 85 medlemmer: det konservative folkeparti, venstre, centrum-demokraterne, kristeligt folkeparti, fremskridtspartiet, de frie demokrater og Steenholdt.

Der foreligger indstilling fra de forskellige grupper om disse valg.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Valg af 16 medlemmer til udvalget for forretningsordenen.

Valgt blev:

- 1 Jytte Andersen (S)
- 2 J. K. Hansen (S)
- 3 Anker Jørgensen (S)
- 4 Søren B. Jørgensen (S)
- 5 Nørgaard-Sørensen (S)
- 6 Agerschou (SF)
- 7 Ebba Strange (SF)
- 8 Lone Dybkjær (RV)
- 9 Annelise Gotfredsen (KF)
- 10 Hagen Hagensen (KF)
- 11 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 12 Bjørn Elmquist (V)
- 13 Ivar Hansen (V)
- 14 Nør Christensen (CD)
- 15 Dohrmann (FP)
- 16 Steffensen (KrF)

(Udvalget for forretningsordenen består af folketingets præsidium tillige med de ovenfor valgte).

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Valg af 17 medlemmer til udvalget til valgprøvelse.

Valgt blev:

- 1 Annelise Gotfredsen (KF)
- 2 Carl Martin Christensen (KF)
- 3 Houe (KF)
- 4 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Kofod-Svendens (KrF)

- 9 Hanne Andersen (S)
- 10 Svend Andersen (S)
- 11 Baadsgaard (S)
- 12 Ole Vagn Christensen (S)
- 13 Torben Lund (S)
- 14 Tastesen (S)
- 15 Agerschou (SF)
- 16 Leif Hermann (SF)
- 17 Aase Olesen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til arbejdsmarkedsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Flemming Jensen (KF)
- 2 Henning Andersen (KF)
- 3 Bo Kristensen (KF)
- 4 Jette Thomsen (KF)
- 5 Jens Peter Jensen (V)
- 6 Tørnæs (V)
- 7 Bente Juncker (CD)
- 8 Kofod-Svendens (KrF)
- 9 Jytte Andersen (S)
- 10 Svend Auken (S)
- 11 Bakholt (S)
- 12 Søren B. Jørgensen (S)
- 13 Kaj Poulsen (S)
- 14 Lilli Gyldenkilde (SF)
- 15 Ole Henriksen (SF)
- 16 Elisabeth Bruun Olesen (VS)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Houe (KF)
Connie Hedegaard (KF)
- 5-6 Bjørn Elmquist (V)
Hanne Severinsen (V)
- 7 Birgith Mogensen (CD)
- 8 Gammelgaard (KF)
- 9-13 Ole Vagn Christensen (S)
Taanquist (S)
- 14-15 Carsten Andersen (SF)
Tommy Dinesen (SF)
- 16 Lenger (VS)
- 17 Estrup (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til boligudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Agnete Laustsen (KF)
- 2 Birgit Fogh-Andersen (KF)
- 3 Svend Åge Petersen (KF)
- 4 Merete Aarup (KF)
- 5 Bente Nielsen (V)
- 6 Fogh Rasmussen (V)
- 7 Birgith Mogensen (CD)
- 8 Arne Bjerregaard (KrF)
- 9 Svend Andersen (S)
- 10 Bakholt (S)
- 11 Baadsgaard (S)
- 12 Knud Damgaard (S)
- 13 Torben Lund (S)
- 14 Lissa Mathiasen (S)
- 15 Ruth Olsen (SF)
- 16 Pelle Voigt (SF)
- 17 Estrup (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Lizzie Lichtenberg (KF)
Helge Adam Møller (KF)
- 5-6 Thor Pedersen (V)
Helge Sander (V)
- 7 Fischer (KF)
- 8 Pia Kjærsgaard (FP)
- 9-14 Kaj Poulsen (S)
Søgaard (S)
- 15-16 Leif Hermann (SF)
Albrechtsen (VS)
- 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til det energipolitiske udvalg.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Annelise Gotfredsen (KF)
- 2 Ahlmann-Ohlsen (KF)
- 3 Kent Kirk (KF)
- 4 Helge Adam Møller (KF)
- 5 Svend Erik Hovmand (V)
- 6 Tørnæs (V)
- 7 Birgith Mogensen (CD)
- 8 Steffensen (KrF)

- 9 Søren Hansen (S)
- 10 Mette Groes (S)
- 11 Hans Hækkerup (S)
- 12 Henning Jensen (S)
- 13 Helge Mortensen (S)
- 14 Løvig Simonsen (S)
- 15 Riishøj (SF)
- 16 Tinning (VS)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Flemming Hansen (KF)
Svend Åge Petersen (KF)
- 5-6 Ivar Hansen (V)
Jens Peter Jensen (V)
- 7 Fischer (KF)
- 8 Ove Jensen (FP)
- 9-14 Erik Holst (S)
Risgaard Knudsen (S)
- 15-16 Margrete Auken (SF)
Ingerlise Koefoed (SF)
- 17 Larsen-Ledet (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til erhvervsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Henning Andersen (KF)
- 2 Flemming Hansen (KF)
- 3 Jette Thomsen (KF)
- 4 Aagaard (KF)
- 5 Svend Heiselberg (V)
- 6 Jens Peter Jensen (V)
- 7 Brusvang (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Svend Andersen (S)
- 10 Erling Jensen (S)
- 11 Kelm-Hansen (S)
- 12 Tove Lindbo Larsen (S)
- 13 Lissa Mathiasen (S)
- 14 Bjørn Westh (S)
- 15 Jes Lunde (SF)
- 16 Rahbæk Møller (SF)
- 17 Larsen-Ledet (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Carl Martin Christensen (KF)
Arne Lund (KF)
- 5-6 Helge Sander (V)

- Skrumsager Skau (V)
- 7 Knud Østergaard (KF)
- 8 Dohrmann (FP)
- 9-14 Arne Jensen (S)
- Lerke (S)
- 15-16 Birthe Hansen (SF)
- Anne Grete Holmsgård (VS)
- 17 Aase Olesen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Valg af 17 medlemmer til finansudvalget.

Valgt blev:

- 1 Collet (KF)
- 2 Henning Andersen (KF)
- 3 Annelise Gotfredsen (KF)
- 4 Bo Kristensen (KF)
- 5 Svend Erik Hovmand (V)
- 6 Fogh Rasmussen (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Arne Bjerregaard (KrF)
- 9 Baadsgaard (S)
- 10 Camre (S)
- 11 Helle Degn (S)
- 12 Erenbjerg (S)
- 13 Nørgaard-Sørensen (S)
- 14 Erling Olsen (S)
- 15 Ingerlise Koefoed (SF)
- 16 Jes Lunde (SF)
- 17 Bilgrav-Nielsen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til forsvarsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Houe (KF)
- 2 Arentoft (KF)
- 3 Bo Kristensen (KF)
- 4 Arne Lund (KF)
- 5 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 6 Sønderby (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Lasse Budtz (S)
- 10 Knud Dømgaard (S)
- 11 Hjortnæs (S)

- 12 Kjeld Olesen (S)
- 13 Løvig Simonsen (S)
- 14 Søgaard (S)
- 15 Thoft (SF)
- 16 Pelle Voigt (SF)
- 17 Stinus (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Elisabeth Krog (KF)
- Ikast (KF)
- 5-6 Ivar Hansen (V)
- Thor Pedersen (V)
- 7 Brusvang (CD)
- 8 Per Stig Møller (KF)
- 9-14 Hans Hækkerup (S)
- Joanna Rønn (S)
- 15-16 Hanne Thanning Jacobsen (SF)
- Albrechtsen (VS)
- 17 Bilgrav-Nielsen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Valg af 17 medlemmer til indfødsretsudvalget.

Valgt blev:

- 1 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 2 Fischer (KF)
- 3 Kirkegaard (KF)
- 4 Lis Aaltonen (KF)
- 5 Thor Pedersen (V)
- 6 Sønderby (V)
- 7 Dohrmann (FP)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Hanne Andersen (S)
- 10 Ole Vagn Christensen (S)
- 11 Jytte Hilden (S)
- 12 Lohmann (S)
- 13 Torben Lund (S)
- 14 Henning Rasmussen (S)
- 15 Inger Harms (SF)
- 16 Ruth Olsen (SF)
- 17 Dagmar Mørk Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kirkeudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Elisabeth Krog (KF)
- 2 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 3 Ikast (KF)
- 4 Eva Møller (KF)
- 5 Povl Brøndsted (V)
- 6 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 7 Bente Juncker (CD)
- 8 Steffensen (KrF)
- 9 Arne Jensen (S)
- 10 Qvist Jørgensen (S)
- 11 Korneliusen (S)
- 12 Tove Lindbo Larsen (S)
- 13 Henning Nielsen (S)
- 14 Nørgaard-Sørensen (S)
- 15 Inger Harms (SF)
- 16 Hanne Thanning Jacobsen (SF)
- 17 Ole Vig Jensen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Birgit Fogh-Andersen (KF)
Kirkegaard (KF)
- 5-6 Helge Sander (V)
Sønderby (V)
- 7 Rønholt (KF)
- 8 Poulsgaard (FP)
- 9-14 Helge Mortensen (S)
Taanquist (S)
- 15-16 Agerschou (SF)
Ingerlise Koefoed (SF)
- 17 Dagmar Mørk Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kommunaludvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Karen Højte Jensen (KF)
- 2 Flemming Jensen (KF)
- 3 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 4 Lis Aaltonen (KF)
- 5 Svend Heiselberg (V)
- 6 Thor Pedersen (V)
- 7 Maisted (FD)
- 8 Steffensen (KrF)
- 9 Hanne Andersen (S)
- 10 Dorte Bennedsen (S)
- 11 Tove Lindbo Larsen (S)
- 12 Lerne (S)
- 13 Henning Rasmussen (S)

- 14 Taanquist (S)
- 15 Agerschou (SF)
- 16 Tommy Dinesen (SF)
- 17 Ole Vig Jensen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Carl Martin Christensen (KF)
Birgit Fogh-Andersen (KF)
- 5-6 Svend Erik Hovmand (V)
Bente Nielsen (V)
- 7 Merete Aarup (KF)
- 8 Nør Christensen (CD)
- 9-14 Bakholt (S)
Stavad (S)
- 15-16 Birthe Hansen (SF)
Lenger (VS)
- 17 Dagmar Mørk Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kulturudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Per Stig Møller (KF)
- 2 Annelise Gotfredsen (KF)
- 3 Connie Hedegaard (KF)
- 4 Flemming Jensen (KF)
- 5 Helge Sander (V)
- 6 Hanne Severinsen (V)
- 7 Poulsgaard (FP)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Ole Espersen (S)
- 10 Søren Hansen (S)
- 11 Jytte Hilden (S)
- 12 Qvist Jørgensen (S)
- 13 Jimmy Stahr (S)
- 14 Tastesen (S)
- 15 Birthe Hansen (SF)
- 16 Ingerlise Koefoed (SF)
- 17 Bernhard Baunsgaard (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Eva Møller (KF)
Kirkegaard (KF)
- 5-6 Povl Brøndsted (V)
Bente Nielsen (V)
- 7 Fischer (KF)
- 8 Bente Juncker (CD)
- 9-14 Helge Mortensen (S)
Kjeld Olesen (S)

- 15-16 Ole Henriksen (SF)
 Tinning (VS)
 17 Bilgrav-Nielsen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

13) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til landbrugs- og fiskeriudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Knud Østergaard (KF)
 2 Carl Martin Christensen (KF)
 3 Elisabeth Krog (KF)
 4 Rønholt (KF)
 5 Povl Brøndsted (V)
 6 Ivar Hansen (V)
 7 Arne Bjerregaard (KrF)
 8 Steenholdt (GrønL.)
 9 Svend Andersen (S)
 10 Arne Jensen (S)
 11 Lohmann (S)
 12 Henning Nielsen (S)
 13 Stavad (S)
 14 Bjørn Westh (S)
 15 Gade (SF)
 16 Inger Harms (SF)
 17 Larsen-Ledet (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Collet (KF)
 Henning Andersen (KF)
 5-6 Svend Heiselberg (V)
 Sønderby (V)
 7 Kent Kirk (KF)
 8 Nør Christensen (CD)
 9-14 Preben Lange (S)
 Erling Olsen (S)
 15-16 Birthe Hansen (SF)
 Elisabeth Bruun Olesen (VS)
 17 Ole Vig Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til markedsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kent Kirk (KF)

- 2 Collet (KF)
 3 Arne Lund (KF)
 4 Rønholt (KF)
 5 Bjørn Elmquist (V)
 6 Svend Heiselberg (V)
 7 Tørnæs (V)
 8 Brusvang (CD)
 9 Hjortnæs (S)
 10 Arne Jensen (S)
 11 Risgaard Knudsen (S)
 12 Ivar Nørgaard (S)
 13 Bjørn Westh (S)
 14 Gade (SF)
 15 Lilli Gyldenkilde (SF)
 16 Albrechtsen (VS)
 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Henning Andersen (KF)
 Aagaard (KF)
 5-6 Ivar Hansen (V)
 Skrumsager Skau (V)
 7 Ole Bernt Henriksen (KF)
 8 Kofod-Svendsen (KrF)
 9-13 Svend Auken (S)
 Preben Lange (S)
 14-15 Inger Harms (SF)
 Thoft (SF)
 16 Anne Grete Holmsgård (VS)
 17 Stinus (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til miljø- og planlægningsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Ahlmann-Ohlsen (KF)
 2 Fischer (KF)
 3 Ole Bernt Henriksen (KF)
 4 Svend Åge Petersen (KF)
 5 Bente Nielsen (V)
 6 Sønderby (V)
 7 Maisted (FD)
 8 Steffensen (KrF)
 9 Ritt Bjerregaard (S)
 10 Camre (S)
 11 Erik Holst (S)
 12 Tove Lindbo Larsen (S)
 13 Henning Nielsen (S)
 14 Løvig Simonsen (S)

- 15 Margrete Auken (SF)
- 16 Leif Hermann (SF)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

- Elisabeth Bruun Olesen (VS)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Rønholt (KF)
  - Lis Aaltonen (KF)
- 5-6 Hanne Severinsen (V)
  - Skrumsager Skau (V)
- 7 Poulsgaard (FP)
- 8 Birgith Mogensen (CD)
- 9-14 Dorte Bennedsen (S)
  - Hjortnæs (S)
- 15-16 Gade (SF)
  - Anne Grete Holmsgård (VS)
- 17 Dagmar Mørk Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget om offentlige arbejder.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Ikast (KF)
- 2 Ahlmann-Ohlsen (KF)
- 3 Arentoft (KF)
- 4 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 5 Svend Erik Hovmand (V)
- 6 Jens Peter Jensen (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Ole Vagn Christensen (S)
- 10 Erenbjerg (S)
- 11 J. K. Hansen (S)
- 12 Lerke (S)
- 13 Helge Mortensen (S)
- 14 Jimmy Stahr (S)
- 15 Tommy Dinesen (SF)
- 16 Ole Henriksen (SF)
- 17 Bilgrav-Nielsen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Flemming Hansen (KF)
  - Jette Thomsen (KF)
- 5-6 Svend Heiselberg (V)
  - Sønderby (V)
- 7 Aagaard (KF)
- 8 Dohrmann (FP)
- 9-14 Joanna Rønn (S)
  - Søgaard (S)
- 15-16 Margrete Auken (SF)

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til det politisk-økonomiske udvalg.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Knud Østergaard (KF)
- 2 Collet (KF)
- 3 Gammelgaard (KF)
- 4 Ole Bernt Henriksen (KF)
- 5 Povl Brøndsted (V)
- 6 Ivar Hansen (V)
- 7 Brusvang (CD)
- 8 Steffensen (KrF)
- 9 Svend Auken (S)
- 10 Ritt Bjerregaard (S)
- 11 Anker Jørgensen (S)
- 12 Ivar Nørgaard (S)
- 13 Kaj Poulsen (S)
- 14 Henning Rasmussen (S)
- 15 Rahbæk Møller (SF)
- 16 Gert Petersen (SF)
- 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Hagen Hagensen (KF)
  - Arne Lund (KF)
- 5-6 Svend Erik Hovmand (V)
  - Tørnæs (V)
- 7 Bo Kristensen (KF)
- 8 Ove Jensen (FP)
- 9-14 Camre (S)
  - Lykketoft (S)
- 15-16 Jes Lunde (SF)
  - Anne Grete Holmsgård (VS)
- 17 Estrup (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til retsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Hagen Hagensen (KF)
- 2 Annelise Gotfredsen (KF)

- 3 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 4 Agnete Laustsen (KF)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 7 Birgith Mogensen (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Ole Espersen (S)
- 10 Korneliusen (S)
- 11 Torben Lund (S)
- 12 Lissa Mathiasen (S)
- 13 Erik B. Smith (S)
- 14 Jimmy Stahr (S)
- 15 Leif Hermann (SF)
- 16 Ebba Strange (SF)
- 17 Bernhard Baunsgaard (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Flemming Hansen (KF)
Helge Adam Møller (KF)
- 5-6 Thor Pedersen (V)
Helge Sander (V)
- 7 Svend Åge Petersen (KF)
- 8 Fischer (KF)
- 9-14 Joanna Rønn (S)
Lenger (VS)
- 15-16 Margrete Auken (SF)
Alice Faber (SF)
- 17 Estrup (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til skatte- og afgiftsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Hagen Hagensen (KF)
- 2 Collet (KF)
- 3 Houe (KF)
- 4 Fogh Rasmussen (V)
- 5 Skrumsager Skau (V)
- 6 Bente Juncker (CD)
- 7 Ove Jensen (FP)
- 8 Arne Bjerregaard (KrF)
- 9 Jytte Hilden (S)
- 10 Henning Jensen (S)
- 11 Lohmann (S)
- 12 Lykketoft (S)
- 13 Stavvad (S)
- 14 Tastesen (S)
- 15 Rahbæk Møller (SF)
- 16 Thoft (SF)

- 17 Bernhard Baunsgaard (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-3 Annelise Gotfredsen (KF)
Arne Lund (KF)
- 4-5 Ivar Hansen (V)
Birthe Rønn Hornbech (V)
- 6 Aagaard (KF)
- 7 Carl Martin Christensen (KF)
- 8 Bente Nielsen (V)
- 9-14 Camre (S)
Hans Hækkerup (S)
- 15-16 Ruth Olsen (SF)
Lenger (VS)
- 17 Aase Olesen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til socialudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Agnete Laustsen (KF)
- 2 Karen Højte Jensen (KF)
- 3 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 4 Merete Aarup (KF)
- 5 Thor Pedersen (V)
- 6 Hanne Severinsen (V)
- 7 Birgith Mogensen (CD)
- 8 Arne Bjerregaard (KrF)
- 9 Hanne Andersen (S)
- 10 Mette Groes (S)
- 11 Henning Rasmussen (S)
- 12 Joanna Rønn (S)
- 13 Erik B. Smith (S)
- 14 Taanquist (S)
- 15 Agerschou (SF)
- 16 Birthe Hansen (SF)
- 17 Aase Olesen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Gammelgaard (KF)
Helge Adam Møller (KF)
- 5-6 Birthe Rønn Hornbech (V)
Skrumsager Skau (V)
- 7 Houe (KF)
- 8 Pia Kjærsgaard (FP)
- 9-14 Qvist Jørgensen (S)
Torben Lund (S)
- 15-16 Carsten Andersen (SF)
Tinning (VS)

17 Dagmar Mørk Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

21) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til uddannelsesudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Eva Møller (KF)
- 2 Karen Højte Jensen (KF)
- 3 Kirkegaard (KF)
- 4 Per Stig Møller (KF)
- 5 Povl Brøndsted (V)
- 6 Helge Sander (V)
- 7 Bente Juncker (CD)
- 8 Steffensen (KrF)
- 9 Jytte Andersen (S)
- 10 J. K. Hansen (S)
- 11 Lykketoft (S)
- 12 Nørgaard-Sørensen (S)
- 13 Erling Olsen (S)
- 14 Søgaard (S)
- 15 Alice Faber (SF)
- 16 Hanne Thanning Jacobsen (SF)
- 17 Ole Vig Jensen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Flemming Jensen (KF)
Merete Aarup (KF)
- 5-6 Hanne Severinsen (V)
Tørnæs (V)
- 7 Connie Hedegaard (KF)
- 8 Poulsgaard (FP)
- 9-14 Korneliusen (S)
Elisabeth Bruun Olesen (VS)
- 15-16 Riishøj (SF)
Ebba Strange (SF)
- 17 Estrup (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udenrigsudvalget.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Bo Kristensen (KF)
- 2 Fischer (KF)
- 3 Connie Hedegaard (KF)

- 4 Elisabeth Krog (KF)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Sønderby (V)
- 7 Kofod-Svendsen (KrF)
- 8 Steenholdt (Grønl.)
- 9 Lasse Budtz (S)
- 10 Helle Degn (S)
- 11 Qvist Jørgensen (S)
- 12 Kelm-Hansen (S)
- 13 Lykketoft (S)
- 14 Robert Pedersen (S)
- 15 Riishøj (SF)
- 16 Pelle Voigt (SF)
- 17 Stinus (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Ikast (KF)
Helge Adam Møller (KF)
- 5-6 Jens Peter Jensen (V)
Bente Nielsen (V)
- 7 Birgit Fogh-Andersen (KF)
- 8 Arentoft (KF)
- 9-14 Hans Hækkerup (S)
Erik B. Smith (S)
- 15-16 Inger Harms (SF)
Albrechtsen (VS)
- 17 Estrup (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget angående videnskabelig forskning.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Ole Bernt Henriksen (KF)
- 2 Helge Adam Møller (KF)
- 3 Per Stig Møller (KF)
- 4 Svend Åge Petersen (KF)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 7 Bente Juncker (CD)
- 8 Kofod-Svendsen (KrF)
- 9 Dorte Bennedsen (S)
- 10 Baadsgaard (S)
- 11 Mette Groes (S)
- 12 Jytte Hilden (S)
- 13 Korneliusen (S)
- 14 Erling Olsen (S)
- 15 Alice Faber (SF)
- 16 Rahbæk Møller (SF)
- 17 Estrup (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Kent Kirk (KF)
Eva Møller (KF)
- 5-6 Bente Nielsen (V)
Hanne Severinsen (V)
- 7 Fischer (KF)
- 8 Pia Kjærsgaard (FP)
- 9-14 Hanne Andersen (S)
Lerke (S)
- 15-16 Inger Harms (SF)
Tinning (VS)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

24) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til et særligt udvalg til at behandle dansk sikkerhedspolitik.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Knud Østergaard (KF)
- 2 Gammelgaard (KF)
- 3 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 4 Eva Møller (KF)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Ivar Hansen (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Kofod-Svendsen (KrF)
- 9 Svend Auken (S)
- 10 Lasse Budtz (S)
- 11 Svend Jakobsen (S)
- 12 Anker Jørgensen (S)
- 13 Risgaard Knudsen (S)
- 14 Kjeld Olesen (S)
- 15 Gert Petersen (SF)
- 16 Pelle Voigt (SF)
- 17 Stinus (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Ole Bernt Henriksen (KF)
Bo Kristensen (KF)
- 5-6 Sønderby (V)
Tørnæs (V)
- 7 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 8 Brusvang (CD)
- 9-14 Ritt Bjerregaard (S)
Knud Damgaard (S)
- 15-16 Thoft (SF)
Albrechtsen (VS)
- 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

25) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til et særligt udvalg til bl.a. at behandle rapporter fra regeringens ungdomsudvalg.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Connie Hedegaard (KF)
- 2 Arentoft (KF)
- 3 Flemming Jensen (KF)
- 4 Bo Kristensen (KF)
- 5 Helge Sander (V)
- 6 Tørnæs (V)
- 7 Bente Juncker (CD)
- 8 Kofod-Svendsen (KrF)
- 9 Hanne Andersen (S)
- 10 Jytte Hilden (S)
- 11 Qvist Jørgensen (S)
- 12 Torben Lund (S)
- 13 Løvig Simonsen (S)
- 14 Joanna Rønn (S)
- 15 Carsten Andersen (SF)
- 16 Ebba Strange (SF)
- 17 Ole Vig Jensen (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1-4 Kirkegaard (KF)
Svend Åge Petersen (KF)
- 5-6 Bente Nielsen (V)
Hanne Severinsen (V)
- 7 Gammelgaard (KF)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9-14 Jytte Andersen (S)
Ole Vagn Christensen (S)
- 15-16 Ingerlise Koefoed (SF)
Elisabeth Bruun Olesen (VS)
- 17 Lone Dybkjær (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

26) Valg af 2 medlemmer til at føre tilsyn med folketingets bibliotek.

Valgt blev:

- 1 Povl Brøndsted (V)
- 2 Erik B. Smith (S)

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Valg af 9 medlemmer til det i grundlovens § 71 omhandlede tilsyn med behandlingen af personer, som er underkastet frihedsberøvelse.

Valgt blev:

- 1 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 2 Fischer (KF)
- 3 Bjørn Elmquist (V)
- 4 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 5 Hans Hækkerup (S)
- 6 Stavad (S)
- 7 Taanquist (S)
- 8 Carsten Andersen (SF)
- 9 Aase Olesen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Knud Østergaard (KF)
- 2 Gammelgaard (KF)
- 3 Eva Møller (KF)
- 4 Steenholdt (GrønL.)
- 5 Bjørn Elmquist (V)
- 6 Ivar Hansen (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Kofod-Svendsen (KrF)
- 9 Svend Auken (S)
- 10 Lasse Budtz (S)
- 11 Svend Jakobsen (S)
- 12 Anker Jørgensen (S)
- 13 Risgaard Knudsen (S)
- 14 Kjeld Olesen (S)
- 15 Gert Petersen (SF)
- 16 Albrechtsen (VS)
- 17 Stinus (RV)

Til stedfortrædere for:

- 1 Bo Kristensen (KF)
- 2 Hagen Hagensen (KF)
- 3 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 4 Ole Bernt Henriksen (KF)
- 5 Tørnæs (V)
- 6 Skrumsager Skau (V)
- 7 Brusvang (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Kelm-Hansen (S)
- 10 Helle Degn (S)

- 11 Ivar Nørgaard (S)
- 12 Erik Holst (S)
- 13 Robert Pedersen (S)
- 14 Ritt Bjerregaard (S)
- 15 Thoft (SF)
- 16 Pelle Voigt (SF)
- 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

29) Valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

Valgt blev:

Til medlemmer:

- 1 Kaj Poulsen (S)
- 2 Anker Jørgensen (S)
- 3 Dorte Bennedsen (S)
- 4 Robert Pedersen (S)
- 5 Tastesen (S)
- 6 Margrete Auken (SF)
- 7 Lilli Gyldenkilde (SF)
- 8 Aase Olesen (RV)
- 9 Karen Thurøe Hansen (KF)
- 10 Karen Højte Jensen (KF)
- 11 Flemming Hansen (KF)
- 12 Nør Christensen (CD)
- 13 Ivar Hansen (V)
- 14 Jens Peter Jensen (V)
- 15 Sønderby (V)
- 16 Steffensen (KrF)

Til stedfortrædere for:

- 1 J. K. Hansen (S)
- 2 Henning Jensen (S)
- 3 Svend Jakobsen (S)
- 4 Jimmy Stahr (S)
- 5 Hjortnæs (S)
- 6 Inger Harms (SF)
- 7 Hanne Thanning Jacobsen (SF)
- 8 Bilgrav-Nielsen (RV)
- 9 Helge Adam Møller (KF)
- 10 Kirkegaard (KF)
- 11 Elisabeth Krog (KF)
- 12 Houe (KF)
- 13 Fogh Rasmussen (V)
- 14 Povl Brøndsted (V)
- 15 Bente Nielsen (V)
- 16 Inger Stilling Pedersen (KrF)

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Valg af 17 medlemmer til valutaudvalget.*Valgt blev:*

- 1 Ahlmann-Ohlsen (KF)
- 2 Flemming Hansen (KF)
- 3 Bo Kristensen (KF)
- 4 Aagaard (KF)
- 5 Svend Heiselberg (V)
- 6 Fogh Rasmussen (V)
- 7 Nør Christensen (CD)
- 8 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 9 Ole Vagn Christensen (S)
- 10 Jytte Hilden (S)
- 11 Ivar Nørgaard (S)
- 12 Erling Olsen (S)
- 13 Robert Pedersen (S)
- 14 Erik B. Smith (S)
- 15 Jes Lunde (SF)
- 16 Thoft (SF)
- 17 Niels Helveg Petersen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Valg af 11 medlemmer til udvalget angående det civile beredskab.*Valgt blev:*

- 1 Arentoft (KF)
- 2 Lizzie Lichtenberg (KF)
- 3 Birgit Fogh-Andersen (KF)
- 4 Birthe Rønn Hornbech (V)
- 5 Inger Stilling Pedersen (KrF)
- 6 Korneliusen (S)
- 7 Lerke (S)
- 8 Henning Rasmussen (S)
- 9 Søgaard (S)
- 10 Hanne Thanning Jacobsen (SF)
- 11 Ole Vig Jensen (RV)

Den næste sag på dagsordenen var:

32) Valg af 9 medlemmer til det i § 2 i lov nr. 272 af 6. juni 1985 om et teknologinævn omhandlede udvalg.*Valgt blev:*

- 1 Ritt Bjerregaard (S)
- 2 Korneliusen (S)
- 3 Jytte Hilden (S)
- 4 Gade (SF)

- 5 Lone Dybkjær (RV)
- 6 Fischer (KF)
- 7 Svend Åge Petersen (KF)
- 8 Fogh Rasmussen (V)
- 9 Kofod-Svendsen (KrF)

Den sidste sag på dagsordenen var:

33) Spørgsmål til ministrene.**Spm. nr. S 7**1) Til *socialministeren* af:**Carsten Andersen (SF):**

»Kan en borgmester – henholdsvis overborgmesteren i København – forlange at få personoplysninger fra sociale sager til brug i politiske sager?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet har baggrund i, at socialborgmesteren i Københavns kommune har udleveret meget personlige oplysninger fra en social sag til overborgmesteren i København, omhandlende en person, der kritiserede Københavns kommunes saneringspolitik. Det blev under debatten om samme sag den 23. maj 1985 oplyst af socialborgmesteren, at der hyppigt afgives oplysninger til overborgmesteren på foranledning af klager over forhold, der vedrører forvaltningen i andre magistratsafdelinger, jfr. side 723 i borgerrepræsentationens forhandlinger den 23. maj 1985.

I svar på spørgsmål nr. S 1641 fra spørgeren til justitsministeren oplyser justitsministeren under henvisning til tavshedspligtbetænkningen – selv om denne betænkning er meget omdiskuteret og forvaltningsretligt underkendt netop på dette punkt – at der lovligt kan ske udveksling af oplysninger, også tavshedsbelagte oplysninger, der har betydning for sagsbehandlingen. Endelig har justitsministeren oplyst, at politiet ikke har iværksat efterforskning i sagen.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I begrundelsen for spørgsmålet henviser hr. Carsten Andersen til et tidligere spørgsmål, der er stillet til justitsministeren om den samme sag.

[Socialministeren]

Jeg kan ligesom justitsministeren svare, at efter den forvaltningsretlige praksis kan der i almindelighed udveksles også tavshedsbelagte oplysninger inden for en kommune; det er imidlertid en betingelse for udvekslingen af sådanne oplysninger, at de har betydning for selve sagsbehandlingen.

Carsten Andersen (SF):

Jeg takker ministeren for svaret, selv om der i selve indholdet ikke er meget at takke for.

Jeg ved ikke, om ministeren har bemærket, at jeg har brugt udtrykket »politiske sager«. Jeg har altså ikke henvist til en almindelig sag om f.eks. et kloakdæksels størrelse, en boligindretning el. lign. Der er tale om politiske sager, altså hvor der fremsættes en generel kritik af kommunens forvaltning af forskellige forvaltningsområder og der til denne brug medtages egentlige personoplysninger om f.eks., at man har været på børnehjem som 4-årig. Det er en politisk kritik af overborgmesteren, der her har fundet sted, og det er i anledning af denne politiske kritik af den politiske ledelse af kommunen, at overborgmesteren har fundet det relevant at få at vide, om man f.eks. har været på børnehjem som 4-årig af en eller anden årsag. Er det det, ministeren er enig i?

Lenger (VS):

Jeg kunne også godt tænke mig at få udbyttet, hvad det er, ministeren tænker på, når hun siger, at man kan udveksle oplysninger, hvis de er af betydning for sagsbehandlingen.

Jeg tænker i den forbindelse på en konkret sag, hvor en københavnsk borger havde skrevet et læserbrev i Ekstra Bladet, og det førte til, at socialborgmesteren bl.a. meddelte overborgmesteren, at den pågældende havde været messedreng og fyrbøder fra 1962 til 1971, at hans mor var død i 1941, at han var den fjerde af fem søskende og flere andre ting om den pågældendes personlige forhold.

Jeg kunne godt tænke mig at få at vide, om ministeren mener, at oplysninger af denne karakter kan have relevant betydning i forbindelse med, at den pågældende borger faktisk bare havde skrevet et kritisk læserbrev om Københavns kommune.

Leif Hermann (SF):

Jeg går ud fra, at ministeren er bekendt med bestemmelsen i straffelovens § 264 b, men jeg skal alligevel på baggrund af denne bestemmelse spørge ministeren, om hun mener, at socialborgmesteren i København har været forpligtet til at udtale sig over for overborgmesteren, eller om han har handlet i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse, om han har handlet i varetagelse af eget eller andres tarv. Det er slutordene i straffelovens § 264 b, der straffer den, der udleverer privatlivet tilhørende hemmeligheder.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Nu bliver der henvist til nogle konkrete sager, og da jeg også læser Ekstra Bladet, har jeg da også læst om dem, men de er ikke i den forstand forelagt mig. Jeg har kunnet konstatere, at der også har været en drøftelse i borgerrepræsentationen om nogle af disse ting, men det, jeg kan sige, er, at den praksis, der gælder på området, er, at man inden for en forvaltningsmyndighed har mulighed for, bl.a. med henblik på ønsket om at yde hjælp over for borgerne, at udveksle oplysninger.

Om det er et politisk spørgsmål, der så er blevet rejst, bliver det vel lidt svært at afgøre. Det, jeg har forstået i den konkrete sag, der er blevet henvist til, er, at man har prøvet at se, i hvilket omfang man har kunnet yde en vis hjælp.

Der vil i den kommende folketingssamling ske en drøftelse af det lovgivningsmæssige grundlag vedrørende nogle af de problemer, der er rejst her, og derfor vil det vel også være naturligt i den forbindelse at se på den praksis, man nu følger.

Carsten Andersen (SF):

Det er, som om ministeren i denne anden runde afviser en debat under henvisning til, at der er tale om flere konkrete sager. Det drejer sig om én konkret sag, som der også i spørgsmålet er henvist til med opgivelse af forskellige data, så det måtte være muligt for ministeren at identificere denne sag.

Og der er netop i denne sag ikke tale om én forvaltningsmyndighed. Socialborgmester Pelle Jarmer udtaler under borgerrepræsentationens debat, at det er sædvanlig praksis at overgive oplysninger fra én forvaltningsgren til en anden, når der bliver udtalt kritik af denne sidste og det må formodes, at der i

[Carsten Andersen]

andre forvaltningsgrene kendes til denne person.

Jeg vil da godt spørge – men det bringer os næsten over i det næste spørgsmål – om der foreligger et tilsagn fra ministerens side om, at der vil blive foretaget en undersøgelse af den praksis, der går ud på i politiske sager at udlevere private oplysninger fra én forvaltningsgren til en anden, sådan som det praktiseres i Københavns kommune.

Leif Hermann (SF):

Socialministerens svar giver mig anledning til at spørge, om socialministeren mener, at andre forvaltningsgrene skal have adgang til oplysninger fra det sociale udvalg uden særlig hjemmel.

Lenger (VS):

Jeg kunne forstå på socialministerens besvarelse, at hun ikke ville tage stilling til den konkrete sag, selv om den altså er blevet forelagt hende, men må jeg så i stedet bede ministeren om at tage stilling til følgende mere generelle udtalelse fra socialborgmester Pelle Jarmer den 17. april d.å. i Ekstra Bladet. Han siger:

»Vi undersøger naturligvis personer, der træder frem med kritik i hvilken som helst avis, ligegyldigt om det er i en artikel eller i et læserbrev.«

Ligger det generelle udsagn inden for, hvad ministeren i sin første besvarelse betegnede som oplysninger, der er af betydning for sagen?

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Som hr. Carsten Andersen selv nævnte, kom han ind på nogle af de næste spørgsmål, der er stillet, og dem går jeg da ud fra at vi skal vente med.

Jeg synes, at den diskussion, man ønsker at rejse fra spørgerens side, netop i forbindelse med de lovforslag, der bliver fremsat af justitsministeren, vil kunne tages op.

Der er ikke, som hr. Lenger siger, forelagt mig nogen konkret sag. Jeg sagde, at jeg følger med i, hvad Ekstra Bladet skriver, men der er ikke i den forstand forelagt mig nogen konkret sag fra den pågældende person, der måtte føle sig krænket, eller fra andre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 8

2) Til *socialministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Er betænkning om tavshedspligt – betænkning nr. 998 – gældende forvaltningsretlig forskrift, og er de ændringslovforslag, der er foreslået, de facto sat i værk?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet har baggrund i, at socialborgmesteren i Københavns kommune har udleveret meget personlige oplysninger fra en social sag til overborgmesteren i København omhandlende en person, der kritiserede Københavns kommunes saneringspolitik. Det blev under debatten om samme sag den 23. maj 1985 oplyst af socialborgmesteren, at der hyppigt afgives oplysninger til overborgmesteren på foranledning af klager over forhold, der vedrører forvaltningen i andre magistratsafdelinger, jfr. side 723 i borgerrepræsentationens forhandlinger den 23. maj 1985.

I svar på spørgsmål nr. S 1641 fra spørgeren til justitsministeren oplyser justitsministeren under henvisning til tavshedspligtbetænkningen – selv om denne betænkning er meget omdiskuteret og forvaltningsretligt underkendt netop på dette punkt – at der lovligt kan ske udveksling af oplysninger, også tavshedsbelagte oplysninger, der har betydning for sagsbehandlingen. Endelig har justitsministeren oplyst, at politiet ikke har iværksat efterforskning i sagen.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Igen bliver der henvist til et spørgsmål, der har været stillet til justitsministeren. Det, jeg må svare på spørgsmålet, er, at en betænkning er ikke en forvaltningsretlig forskrift, men i denne betænkning, som justitsministeren også har henvist til, er spørgsmålet om tavshedspligt beskrevet, bl.a. det, der også i dag er gældende forvaltningsretlig praksis.

Carsten Andersen (SF):

Jeg takker for ministerens klare svar, at selvfølgelig er tavshedspligtbetænkningen ikke en forvaltningsretlig forskrift, og det vil jeg så håbe at ministeren vil videreformidle til socialdirektøren i Københavns kommune

[Carsten Andersen]

og måske også til hr. justitsministeren, som har brugt tavshedspligtbetænkningen som udgangspunkt for at acceptere den forvaltningsretlige praksis, som Københavns kommune her har sat i værk.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 9

3) Til *socialministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til at få undersøgt, om Københavns kommunes praksis med frit at udlevere oplysninger fra sociale sager til politisk brug i andre magistratsafdelinger er brud på tavshedspligten?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet har baggrund i, at socialborgmesteren i Københavns kommune har udleveret meget personlige oplysninger fra en social sag til overborgmesteren i København omhandlende en person, der kritiserede Københavns kommunes saneringspolitik. Det blev under debatten om samme sag den 23. maj 1985 oplyst af socialborgmesteren, at der hyppigt afgives oplysninger til overborgmesteren på foranledning af klager over forhold, der vedrører forvaltningen i andre magistratsafdelinger, jfr. side 723 i borgerrepræsentationens forhandlinger den 23. maj 1985.

I svar på spørgsmål nr. S 1641 fra spørgeren til justitsministeren oplyser justitsministeren under henvisning til tavshedspligtbetænkningen – selv om denne betænkning er meget omdiskuteret og forvaltningsretligt underkendt netop på dette punkt – at der lovligt kan ske udveksling af oplysninger, også tavshedsbelagte oplysninger, der har betydning for sagsbehandlingen. Endelig har justitsministeren oplyst, at politiet ikke har iværksat efterforskning i sagen.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Hertil må jeg sige, at der foreligger ikke noget for mig om, at oplysninger, som gives videre inden for Københavns kommune, ikke gives til brug for behandling af konkrete sager. Jeg har altså ikke fundet anledning til at foranstalte nogen særlig undersøgelse af Københavns kommunes praksis, men som jeg

nævnte før, kan jeg kun anbefale personer, som mener sig krænket i sådanne sager, at indgive klager om det, men der foreligger som sagt ikke for mig oplysninger af den karakter, som hr. Carsten Andersen nævner.

Carsten Andersen (SF):

Denne gang føler jeg ingen anledning til at takke ministeren for svaret, for jeg har i begrundelsen for spørgsmålet til ministeren identificeret sagen helt klart ved at henvise til side 723 i borgerrepræsentationens forhandlinger den 23. maj 1985. Jeg beklager, at jeg ikke har medsendt borgerrepræsentationens forhandlinger, og jeg ved ikke, om jeg skal forstå det således, at man skal sende alt det materiale, man henviser til, sammen med spørgsmålet.

På side 723, som jeg henviser til, står der:

»I magistratens 3. afdeling er det derfor en hyppig oplevelse at modtage et kortfattet brev fra overborgmesterens sekretariat med anmodning om oplysninger, der kan danne grundlag for overborgmesterens besvarelse af den pågældende borgers henvendelse, spørgsmål eller klage. Vi afgiver naturligvis de ønskede oplysninger, ofte suppleret med forklaring på, hvorfor vi har truffet afgørelse som sket.«

Lige før det afsnit står der, at det er en naturlig praksis i Københavns kommune at udlevere oplysninger fra én magistratsafdeling til overborgmesterens sekretariat til brug ved en klage, som er kommet fra en forvaltningsgren i en anden magistratsafdeling, og det er derfor, jeg mener, at sagen er identificeret nøje over for ministeren. Men er det sådan, at ministeren ønsker at svare klart på spørgsmålet, hvis hun får oversendt alle de papirer, som jeg henviser til?

Lenger (VS):

Det var dog en utrolig passivitet, ministeren lægger for dagen. Jeg forstår, at sagsakterne nærmest skal serveres på en sølvbakke. Nu kræver hun, at personer, der føler sig krænket, skal henvende sig, men kunne det ikke tænkes, at ministeren selv kunne føle sig krænket, hvis hun, som hun selv siger, læser avis og f.eks. i denne avis kan læse om en klient, at han har været messedreng og fyrbøder fra 1962 til 1971, at han er den fjerde af fem søskende, og at hans mor er død i 1941,

[Lenger]

altså kan læse i en avis, at så personlige oplysninger er udleveret direkte fra en socialforvaltning til en overborgmester? Kunne det ikke tænkes, at ministeren selv kunne føle sig krænket over at læse oplysninger af den karakter, i særdeleshed når der nederst i brevet fra socialborgmesteren til overborgmesteren, som har været offentliggjort i den pågældende avis, står:

»Jeg gør for god ordens skyld opmærksom på, at disse oplysninger ved offentliggørelse vil krænke overholdelsen af min forvaltnings tavshedspligt.«

Heri har han ganske ret, og det burde også krænke en socialminister.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Ja men jeg har da også studeret den drøftelse, der har været om disse ting i Københavns borgerrepræsentation. Nu er problemet nok det, at jeg ikke er så skrāsikker som hr. Carsten Andersen, for jeg er da enig i, at man skal være varsom i sådanne situationer. På den anden side kommer der jo til en overborgmester, som der også kommer til andre, henvendelser fra folk, der vel med rette kan forvente at få et svar fra den pågældende myndighed, og netop til brug herfor må man vide lidt mere om, hvad sagen går ud på. Derfor er der ikke noget mærkeligt i, at man inden for de pågældende myndigheder hjælper hinanden med at få disse oplysninger frem. Jeg tror, det er vældig vanskeligt at være meget skrāsikker i den slags sager, for på den ene side skal man selvfølgelig passe på, at man ikke krænker folk med hensyn til at indhente personlige oplysninger om det ene eller det andet, men på den anden side må der vel også være mulighed for, at en myndighed kan give folk et svar og række en hjælpende hånd i de situationer, hvor der er grundlag for det.

Carsten Andersen (SF):

Nu drejer denne sag sig jo ikke om en borger, der har klaget til overborgmesteren over behandlingen i en anden forvaltning i Københavns kommune, og om, at overborgmesteren så fra den forvaltning, der bliver klaget over, har indhentet oplysninger om, hvad sagen handler om. Den drejer sig om, at en person har givet sin mening om saneringspolitikken til kende i dagspressen, og at

overborgmesteren i Københavns kommune føler sig angrebet politisk. For at kende nærmere til sagens baggrund spørger han, formentlig i alle forvaltninger i Københavns kommune: hvem kender noget til denne person, så jeg kan formulere et konkret svar?

Efter ministerens udtalelser om, at folk må forvente at få et svar, og at overborgmesteren må have oplysninger fra de øvrige forvaltningsgrene for at kunne svare relevant, må man forstå, at ministeren accepterer en sådan forvaltningsgang. Det kunne næsten friste mig til at spørge: anvender ministeren samme fremgangsmåde over for kritikere af ministerens politik, sådan at ministeren måske har indhentet oplysninger om mine forhold i det sociale område? Det er jo faktisk det, der sker, og jeg synes stadig væk, der mangler en besvarelse af det, hr. Lenger spurgte om, nemlig om ministeren ikke føler sig stødt over, at private oplysninger i sociale sager bliver brugt i politisk øjemed. Det er det, sagen drejer sig om.

Leif Hermann (SF):

Jeg bliver efterhånden lidt i tvivl om, hvorvidt ministeren har fuldstændig styr på sit myndighedsbillede med hensyn til de sociale problemer, men jeg går ud fra stadig væk, at når ministeren siger »inden for samme myndighed«, mener hun Københavns kommunalbestyrelses område, men også at 3. magistrat, for så vidt den optræder som social myndighed, er en selvstændig myndighed i forhold til overborgmesterens afdeling.

Derfor vil jeg godt gentage det spørgsmål, som hr. Carsten Andersen og hr. Lenger stillede: billiger ministeren den fremgangsmåde, der blev valgt i forbindelse med udleveringen af disse oplysninger?

Det andet spørgsmål, jeg godt vil stille, er: tror ministeren, at socialborgmesteren i København lider af en retsvildfarelse, siden han mener, der bliver problemer med hensyn til tavshedspligten, hvis han udleverer disse oplysninger til overborgmesteren og det kommer offentligt frem?

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg vil sige som en generel betragtning, at når jeg følger med i den socialpolitiske debat i aviserne, er det da helt klart, at jeg i nogle situationer vil studse over nogle ting og i an-

[Socialministeren]

dre tilfælde vil sige, at det ser da egentlig meget fornuftigt ud. Men nu har jeg faktisk den opfattelse, at selv om jeg læser aviser grundigt, skal jeg ikke kun danne mig min opfattelse ved at læse aviser. Jeg prøver faktisk en gang imellem at sætte mig lidt mere ind i tingene, og det er derfor, jeg ikke synes, man kan være så skrāsikker, som spørgerne er i denne situation. Det er også derfor, jeg nøje har læst de forhandlinger, der har været i borgerrepræsentationen, og det viser sig så også, at der er lidt andre synspunkter, elementer, med inde i vurderingen end dem, der bliver nævnt fra spørgernes side.

Carsten Andersen (SF):

Jeg er enig med ministeren i, at der er forskel på avisartikler og borgerrepræsentationens referater, og det er også derfor, jeg har læst borgerrepræsentationens referater, hvoraf det meget klart fremgår, at det er en almindelig forvaltningsretlig praksis i Københavns kommune, at hvis der er offentlig omtale i aviserne af kommunens forvaltning, så indhenter overborgmesteren – eller de øvrige borgmestre udleverer dem automatisk – personlige oplysninger om kritikeren af Københavns kommune. Det står i Borgerrepræsentationens Forhandlinger den 23. maj 1985.

Finder ministeren, at det er skrāsikre antydninger, eller finder ministeren det i overensstemmelse med almindelig god social politik?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 10

4) Til *socialministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Hvor lang samtaletid forestiller ministeren sig den enkelte bistandssøgende har til rådighed i forbindelse med ydelse af almindelig bistandshjælp?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren gav den 26. september i en radioudsendelse udtryk for, at mange bistandsklienter efterhånden var trætte af at tale om deres problemer, der måtte ske noget andet. Ministeren understregede i sine udtalelser, at hun ikke ønskede at kritisere de professionel-

le sagsbehandlere, men at brugerne af bistandskontorerne har brug for noget andet end at tale i det uendelige om deres problemer. Disse udtalelser giver spørgeren en fornemmelse af, at socialministeren ikke er klar over, hvor lidt tid der egentlig er og kan afsættes til den enkelte bistandssøgende. Det er spørgerens opfattelse, at det ikke er et spørgsmål om, at brugerne er trætte af samtalerne på bistandskontoret, men at ministeren ønsker, at de helt skal bortfalde og løses i privat regie, såvel ved frivilligt arbejde som betalt familierådgivning.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg går da sandelig ud fra, at den tid, der bliver sat af og brugt i forhold til den enkelte bistandsklient, varierer meget stærkt efter den pågældendes situation, men det, spørgeren så antyder i sin begrundelse, er, at jeg skulle ønske, at bistandskontorenes rådgivningsforpligtelse blev afskaffet. Det må jeg tilbagevise som aldeles forkert. Det er grebet ud af luften. Tværtimod er en af grundene til, at jeg er vældig positiv over for det retsprincip, der bliver kørt forsøg med inden for bistandsloven, nemlig at vi derigennem måske får mulighed for at skaffe mere tid til rådgivning og vejledning.

Men det, vi nok under alle omstændigheder skal gøre os klart – og det ved jeg da også at man i vid udstrækning i socialforvaltningerne drøfter og prøver at finde løsninger på – er, at nogle af de mennesker, der henvender sig til socialforvaltningen, egentlig kun har brug for en økonomisk ydelse og ikke så meget for rådgivning og vejledning, mens der er andre mennesker, der ud over den økonomiske ydelse absolut har brug for både rådgivning og vejledning. Det vil være lige så forskelligt som de sociale situationer, mennesker nu engang er i. Derfor mener jeg ikke, man skal begynde at sætte bestemte tider på. Det, man nok i høj grad skal gøre i socialforvaltningerne – det er det også mit indtryk at man gør – er, at man netop skal variere den rådgivnings- og vejledningsindsats, man udøver, efter de behov, folk nu engang har.

Carsten Andersen (SF):

Jeg er glad for, at ministeren er enig i, at der skal bruges den tid, som borgeren, der

[Carsten Andersen]

henvender sig til bistandskontoret, har brug for at der bliver anvendt på den pågældende sag.

Som jeg skriver i begrundelsen for spørgsmålet, er det, der får mig til at tage sagen op, at ministeren nu igen antyder i den offentlige debat, at der sker en befangling og unødigt snak og meget lidt handlingsrettet virksomhed i bistandskontorerne. Det er derfor, jeg spørger: hvor meget tid tror ministeren den enkelte sagsbehandler har til rådighed for den enkelte klient? Der er lavet nogle undersøgelser af socialforskningsinstituttet, og der er gentagne påpejninger af, at der ikke er tid nok til at komme videre end til de økonomiske drøftelser og hen til de sociale problemer for derved at få fat i nogle konkrete handlingsplaner, som man kan sætte i gang. Så virker det meget hårdt, når socialministeren hele tiden antydningvis siger, at der faktisk er for meget snak på bistandskontorerne og for lidt handling, når vi åbenbart her er enige om, at det er handling, der er behov for, og at der skal bruges den tid, som den enkelte klient har behov for, og ikke den tid, som forvaltningen har behov for. Det bemærkede jeg også at ministeren var enig i.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 11

5) Til *socialministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Hvor meget af den tid, der er til rådighed, forestiller ministeren sig går med afgivelse af kontroloplysninger forlangt af de ministerielle cirkulærer m.v., og hvor meget tid forestiller ministeren sig der er til rådighed til egentlig drøftelse af den bistandsøgendes sociale problemer?«

Skriftlig begrundelse

Ministeren gav den 26. september i en radioudsendelse udtryk for, at mange bistandsklienter efterhånden var trætte af at tale om deres problemer, der måtte ske noget andet. Ministeren understregede i sine udtalelser, at hun ikke ønskede at kritisere de professionelle sagsbehandlere, men at brugerne af bistandskontorerne har brug for noget andet end at tale i det uendelige om deres problemer. Disse udtalelser giver spørgeren en for-

nemmelse af, at socialministeren ikke er klar over, hvor lidt tid der egentlig er og kan sættes til den enkelte bistandsøgende. Det er spørgerens opfattelse, at det ikke er et spørgsmål om, at brugerne er trætte af samtalerne på bistandskontoret, men at ministeren ønsker, at de helt skal bortfalde og løses i privat regie, såvel ved frivilligt arbejde som betalt familierådgivning.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Som jeg nævnte i besvarelsen af det tidligere spørgsmål – og det tror jeg hr. Carsten Andersen og jeg kan være enige om – vil det nok ikke være hverken rimeligt, praktisk eller en god fremgangsmåde at begynde at sætte minutter på den enkelte klient. Det vil selvfølgelig være forskelligt fra klient til klient. Men når man så nu specielt henviser til, at man i forvaltningerne skal bruge en hel del tid med kontroloplysninger og ministerielle cirkulærer, vil jeg godt igen henlede opmærksomheden på det kontanthjælpsforsøg, som nu har løbet i 14 kommuner i et år, og som vi snart vil få en vurdering af. Et centralt punkt i dette forsøg er jo netop, at man ved at give hjælp med mere faste ydelser kan spare ansøgerne for udspørgen og kontroloplysninger og også give sagsbehandlerne bedre tid til rådgivende virksomhed.

Jeg vil godt benytte anledningen til at oplyse, at i alle de 14 kommuner har man ønsket at fortsætte med forsøgsmodellen, selv om den fastlagte forsøgsperiode er udløbet; det opfatter jeg som noget positivt. Men vi må vente på en samlet vurdering af, hvorledes forsøget er forløbet i disse 14 kommuner. Jeg vil dog godt bruge anledningen til at sige, at en af ideerne i virkeligheden er at imødekomme et ønske både hos borgerne og hos sagsbehandlerne om, at man ikke skal bruge så meget tid på kontrol og udspørgen.

Carsten Andersen (SF):

Jeg takker for svaret og skal henvise til, at socialforskningsinstituttet i en undersøgelse, socialreformundersøgelse nr. 4 om socialforvaltningernes situation, har påvist, at over halvdelen af sagsbehandlernes arbejdstid går med de bureaukratiske ting og ikke med kontroltingene.

Kontanthjælpsforsøget har jo, fordi der lå nogle meget specifikke og stramme rammer,

[Carsten Andersen]

netop givet et andet sæt kontrolberegninger, og jeg gad egentlig vide, om en række af de kommuner, som har sagt, at de gerne vil fortsætte med forsøgsmodellen, gør det af rædsel for, at de skal vende tilbage til et nyt sæt af beregningsmodeller. Det har jo taget fantastisk meget tid at komme over på kontant-hjælpsforsøgets beregningsmodeller, så man orker simpelt hen ikke i forvaltningerne at skulle gå over til nogle nye. Jeg synes også, det er lidt af en tilsnigelse at sige, at kontant-hjælpsforsøget ikke har nogen beregningsmodeller. Det har det jo, det ved vi godt. Men jeg fik ikke noget konkret svar på – og det synes jeg måske nok man kunne have en socialpolitisk holdning til – hvor meget tid, vi i vores kontakt med de bistandshjælpsøgende borgere egentlig bruger på at kontrollere, og hvor meget vi bruger på at få iværksat nogle ting, så de kommer ud af den situation, der er baggrunden for, at de er på bistanden. Men jeg takker i alle tilfælde for, at ministeren er enig i, at vi skal minimere kontrollden og udvide behandlingsdelen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1

6) Til *forsvarsministeren* af:

Albrechtsen (VS):

»Hvilke konsekvenser vil ministeren drage af det forhold, at et krigsskib fyldt med atomvåben får lov til at besøge København og Århus?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge dagspressen ankommer det amerikanske slagskib »Iowa« den 27. september til København, og den 3.–6. oktober besøger skibet Århus, hvorefter skibet deltager i en øvelse, Baltop 85, i bl.a. Østersøen (se Information den 26. september 1985).

Ifølge Ekstra Bladet den 25. september 1985 har kommandør John Alexander fra USA-flådens informationskontor i New York udtalt, at »Iowa« er atombevæbnet, og at den også vil være det under flådebesøg i udlandet.

Ifølge Information den 26. september 1985 vil USAs ambassade i København dog hverken bekræfte eller afkræfte, at den har atomvåben med til Danmark. Men på ambassa-

den benægtes det ikke, at den medbringer 32 krydsermissiler, der kan fremføre atomvåben.

»Iowa« er altid fuldt krigsudrustet og medbringer derfor også atomdybvandsbomber og torpedoer.

Skibet ville under ingen omstændigheder blive sendt på togt i Østersøen uden disse våben.

Illusionen om, at den danske atomvåbenfrihed respekteres, må med dette flådebesøg siges at have fået sit endelige grundskud: ingen, selv ikke de mest naive – ja, selv ikke forsvarsministre – vil, hvis besøget gennemføres som planlagt, kunne hævde, at Danmarks atomvåbenfrihed, der gælder ubetinget i fredstid, respekteres.

Den illusion kan ikke opretholdes. Og derfor må der nu tages stilling til realiteten: skal Danmark affinde sig med, at atomvåbenfriheden ikke kan opretholdes, eller skal Danmark følge New Zealands eksempel og kræve garanti for, at disse våben ikke kommer ind på dansk territorium?

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg vil gerne ved denne første spørgetid i folketinget efter sommerferien udtrykke glæde over, at folketingets sommerlukning ikke har tæret så meget på hr. Albrechtsens kræfter, at det har påvirket lysten til at stille spørgsmål.

Lad mig så sige vedrørende selve spørgsmålet, at det jo alene er en påstand, når det i spørgsmålet anføres, at et krigsskib fyldt med atomvåben får lov til at besøge København og Århus. Der er ingen holdepunkter for en sådan påstand. De to amerikanske officerer, som angiveligt er kilden til påstanden, har fået forelagt de udtalelser, der er nævnt i visse dele af pressen, og de nægter begge kategorisk at have fremsat sådanne udtalelser til danske aviser eller til andre. Efter det foreliggende har orlogskaptajn Alexander ikke inden for de seneste 12 måneder haft anledning til at drøfte »Iowa«s bevæbning med nogen, og orlogskaptajn Neuhaert har ikke talt med danske nyhedsrepræsentanter inden for de seneste 18 måneder.

Det er således beklageligt, at nogle søger at give indtryk af, at man hos autoritative amerikanske officerer har fået udtalelser om, at slagskibet »Iowa« er fyldt med atomvåben under dets besøg i Danmark.

[Forsvarsministeren]

Som det er kendt, offentliggør hverken USA, Sovjetunionen eller andre atommagter, om der er kernevåben om bord på de enkelte fartøjer. Som det ligeledes er kendt, er den danske atompolitik kendt af i hvert fald de øvrige NATO-lande, og vi har ingen grund til at tro, at den ikke respekteres af disse lande.

Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at spørgsmålet om mulig atombevæbning tilsyneladende alene rejses, når et større orlogsfartøj fra USA eller England aflægger besøg i en dansk havn. Hvis det er udtryk for en bekymring for sikkerheden for den danske befolkning, finder jeg, at man måske snarere burde rette opmærksomheden mod tilstedeværelsen af atombærende Warszawapagtenheder i det danske nærområde.

Albrechtsen (VS):

Det sidste spørgsmål har jeg bestemt ikke noget imod at vi i den kommende tid går nærmere ind i, men jeg må altså konstatere, at ministeren agter at opretholde den særdeles spinkle illusion, som er tilbage, om, at den danske atompolitik respekteres. Det er jo høfligheden, der hindrer ministeren i at skaffe befolkningen sikkerhed i denne sag. På grund af misforstået høflighed skal befolkningen tåle risikoen.

Jeg har ingen grund til at betvivle de oplysninger, som f.eks. Ekstra Bladet og Land og Folk har fremlagt, og som ud over de oplysninger, ministeren var inde på, også indeholder referencer til amerikanske eksperter. Det var oplysninger, der førte til, at Ekstra Bladet blev kylet ud af amerikanerne, da de var på besøg. Man har åbenbart ramt et særdeles ømt punkt; sandheden er ganske ilde hørt.

Jeg mener, at tvivlen må komme befolkningen til gode. Denne sag bygger på en utrolig mangel på oprigtighed, en utrolig mangel på sammenhæng mellem ord og realiteter, og det burde få konsekvenser – der burde indføres rene linjer. Forudsætningen for, at et demokrati kan fungere, er også, at der er rene linjer, sådan som man etablerer det på New Zealand.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er rigtigt, sådan som det har været fremme, at grunden til dette provokerende flådebesøg i virkeligheden er USAs ønske om at afprøve,

om Danmark ville følge New Zealands eksempel. Er det simpelt hen USAs ønske gennem så åbenlys en manøvre at demonstrere, at små NATO-lande i hvert tilfælde ikke skal bestemme – det skal USA nok sørge for – hvor der skal være atomvåben? Er anledningen til besøget, at man klart vil demonstrere, at spørgsmålet om en atomvåbenfri zone er noget, USA agter at afgøre, og ikke noget, danskerne skal bestemme? Er det det, der er baggrunden for besøget?

Thoft (SF):

Forsvarsministeren antydede, at det var mere hensigtsmæssigt, hvis vi beskæftigede os med de Warszawapagtenheder, som sejler rundt i vores nærområde. I den udstrækning, forsvarsministeren inviterer Warszawapagtsflådestyrker til at ligge i Københavns havn eller i Århus havn, sådan som det jo er sket med »Iowa« og »Ticonderoga«, er det da klart, at vi i fredsbevægelsen og på venstrefløjen også må interessere os for, hvorvidt der er atomvåben om bord på disse skibe. Så hvis forsvarsministeren vil sørge for at invitere Warszawapagtskrigsskibe på samme måde, som han har inviteret NATO-krigsskibe, er det da en simpel sag at klare. Men som bekendt – og det går jeg ud fra at ministeren også ved – har vi en traktat om uskadelig gennemsejling i Bælterne, og den kan vi ikke så let røre ved, og det er mig bekendt heller ikke ministerens holdning, at der skal røres ved den.

Det sidste spørgsmål, jeg vil stille, er følgende: vi har ingen grund til at tro, sagde ministeren, at USA ikke skulle respektere de danske ønsker. Kan ministeren garantere os, at der ikke er atomvåben om bord?

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Albrechtsen stillede ét konkret spørgsmål, og det drejede sig om baggrunden for denne øvelse. Lad mig først sige, at der er tale om en type af øvelser, Baltop, som har fundet sted siden 1971, så der er ikke noget nyt i det. Alene af den grund må jeg afkræfte de forskellige overvejelser, som hr. Albrechtsen er fremme med om selve baggrunden for øvelsen. Der er tale om, at man har aflagt et besøg her; det finder jeg er fuldstændig naturligt, og det er i fuld overensstemmelse med det gode forhold, der hersker mellem de

[Forsvarsministeren]

to allierede lande USA og Danmark. Det er vi tilfredse med, og som jeg gentagne gange har sagt, også til medierne, så er vores atompolitik kendt, også af amerikanerne, og vi har ikke i årenes løb haft nogen grund til at tvivle på, at man ikke skulle respektere den politik.

Hr. Thoft kommer ind på gennemsejlingsproblematikken. Det er korrekt, at vi ingen planer har om at ændre status for de internationale stræder.

Med hensyn til spørgsmålet om andre tilsvarende besøg vil jeg blot sige, at jeg må notere, at hver gang der har været rejst spørgsmål her i salen fra hr. Thofts parti eller hr. Albrechtsens parti, så har det været i forbindelse med besøg fra USA eller England, mens interessen omkring Warszawa-pagten's gøremål i vort nærområde tilsyneladende kan ligge på et mere beskedent sted.

Albrechtsen (VS):

Ministeren besvarede faktisk ikke mit spørgsmål. Det, mit spørgsmål drejede sig om, var besøget i Danmark. Jeg er meget vel klar over, at USA har arrangeret en magtdemonstration i Østersøen, en meget uheldig demonstration, som der slet ikke er noget som helst behov for i en situation, hvor man burde tage afspændingsskridt i stedet for. Men det, jeg spurgte om, var hvormed besøget i Danmark var begrundet. Man må da på forhånd have vidst, at der var tale om en meget provokerende sag, som kun kunne tjene det formål at udstille hele hykleriet omkring Danmarks atompolitik i fredstid. Det må man have været klar over. Det har ministeren formentlig også gjort sig klart, da han accepterede amerikanernes tilstedeværelse i selve Danmark. Og så spørger jeg: hvad er formålet med det?

Jeg har noteret mig, at amerikanerne har udsendt en forvrøvlet pressemeddelelse om, at man bl.a. er her for at hævde retten til fredelig passage igennem de internationale stræder. Som om der var nogen, der anfægtede retten til fredelig passage igennem stræderne! En aldeles forvrøvlet forklaring. Jeg forsøger at efterlyse den reelle forklaring på, at det var nødvendigt med denne provokation i de danske havne, og det har ministeren ikke svaret på.

Arentoft (KF):

Først skal man vel lige slå fast, at »Iowa« slet ikke har været i havn; den har jo ligget for anker uden for København og ligger uden for Århus i øjeblikket.

Men jeg vil gerne spørge ministeren: er der ikke en strømpil i dette, at tusinder har aflagt besøg om bord i »Iowa« under besøget i København? Mange kunne ikke engang nå at komme derud. Interessen for at komme derud var altså stor, og frygten var lig nul set i forhold til de få, der demonstrerede på kajen.

Forsvarsministeren (Engell):

Til hr. Arentoft skal jeg sige, at det da er glædeligt, at så mange fandt vej ud til »Iowa«. Det tyder i hvert fald på, at interessen for slagskibe her i landet er stor. Det er jo heller ikke så tit, at vi ser dem.

Når det gælder hr. Albrechtsens spørgsmål, er det sådan, at den øvelse, der er tale om, Baltop, er en amerikansk øvelse, og den foregår jo i modsætning til, hvad man kunne få indtrykket af, da man hørte hr. Albrechtsens spørgsmål, i internationalt farvand. Det er som sagt en amerikansk øvelse, som andre allierede lande også bliver inviteret til at deltage i.

Når det gælder selve besøget her, har man i forbindelse med, at man var her, spurgt, om der var en mulighed for at komme på besøg, og det har vi fundet var ganske naturligt. Det er det, der er baggrunden for det, og som både jeg selv, og jeg tror også udenrigsministeren ofte har understreget, har vi en naturlig interesse i, at det fra tid til anden markeres, at alle landes, herunder også vore allieredes, flådeenheder har ret til at sejle i internationalt farvand, herunder også i Østersøen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2

7) Til *forsvarsministeren* af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange af slagskibet »Iowa«s eskortefartøjer der er atombevæbnede?«

Skriftlig begrundelse

[Albrechtsen]

I forbindelse med den amerikanske magtdemonstration i Østersøen vil slagskibet »Iowa« besøge Danmark. Skibet ledsages af andre krigsskibe, som også besøger danske havne, og ifølge oplysninger i pressen er også nogle af disse krigsskibe atombevæbnede. Ifølge Ekstra Bladet den 27. september 1985 drejer det sig om missilkrydseren »Ticonderoga« og fregatterne »Pharris« og »Aylwin«. Ifølge Land og Folk den 27. september 1985 oplyser den amerikanske forsker Richard Fieldhouse, at »Ticonderoga« er den stærkest bevæbnede krydser i US-Navy. I dens standardudrustning, som den jo altid medbringer, indgår atommissiler af typerne AS-ROC og Standard 2 (AEGIS). »Ticonderoga« vil den 1.-4. oktober 1985 lægge til kaj i Århus.

Albrechtsen (VS):

Jeg må konstatere, at ministeren ikke vil besvare det spørgsmål, jeg stillede før, men jeg vil blot til hr. Arentoft sige, at »Iowa« jo ikke er det eneste skib, som er atombevæbnet, og som er på besøg. Der er også skibe, der rent faktisk ligger helt op ad kajen, bl.a. den krydser, som dette spørgsmål drejer sig om.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal til selve spørgsmålet sige, at det jo ikke er ukendt, at nogle af de enheder, der er med i den amerikanske styrke, som er på øvelse i Østersøen, er udstyret med våbensystemer, der kan anvende såvel konventionelle som nukleare våben, men det er naturligvis ikke ensbetydende med, at der aktuelt er nukleare våben om bord på disse enheder.

Jeg kan ikke udtale mig herom, som jeg allerede har været inde på, og jeg må henvise til, hvad jeg sagde i forbindelse med besvarelsen af det første spørgsmål, hr. Albrechtsen stillede, nemlig det forhold, at det jo er en kendt sag, at hverken USA eller Sovjetunionen eller andre atommagter offentliggør, om der er kernevåben om bord på de enkelte fartøjer, og at den danske atompolitik er kendt for i hvert fald de øvrige NATO-lande, samt, som jeg har sagt, at vi ikke har nogen grund til at tro, at den ikke skulle respekteres af disse lande.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne vende tilbage til det spørgsmål, jeg bode i lidt før, fordi netop anløbet af denne krydser, »Ticonderoga«, jo sætter det hele særligt i relief. Måske er der i virkeligheden her tale om et skib, som er en endnu større trussel end selve slagskibet. Så vidt jeg har forstået oplysningerne i dagspressen, er det et skib, der permanent er udrustet med den stærkeste atombevæbning, som tænkes kan på et skib overhovedet. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte de oplysninger i hvert fald.

Så vil jeg vende tilbage til spørgsmålet om, hvorfor det var nødvendigt, at lige netop det skib, lige netop det mest provokerende af alle atomskibe, skulle bruges til en politisk manøvre i danske havne. Gjorde ministeren sig på forhånd slet ingen overvejelser om, hvad der fra amerikansk side var den politiske bagtanke med netop denne provokation?

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Albrechtsen kalder det for en provokation. Jeg kalder det for et besøg fra et land, som vi har et tæt samarbejde med på det forsvarsmæssige område.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 6

8) Til *forsvarsministeren* af:

Thoft (SF):

»Har regeringen over for vores NATO-allierede præciseret, at tilstedeværelsen af atomvåben på dansk område og i dansk territorialfarvand – selv kortvarigt – vil blive betragtet som en uvenlig handling, da det er en krænkelse af den danske atompolitik, og i givet fald: hvornår er denne præcisering sket og i hvilken form?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren er opmærksom på de særlige regler, som gælder for de danske stræder, der ikke er omfattet af den danske atomvåbenpolitik, idet stræderne betragtes som internationalt farvand.

Thoft (SF):

Når USA hverken vil be- eller afkræfte, at der er atomvåben om bord, og når forsvars-

[Thoft]

ministeren her ikke er villig til at sige: jeg garanterer, at der ikke er atomvåben om bord, men må putte det ind i forblommede udtalelser om, at vi ikke har grund til på det foreliggende grundlag at tro osv., når man på den måde må pakke det ind, så kan jeg ikke se andet, end at det er udtryk for, at supermagterne i hvert fald en gang imellem er nødt til at overtræde den danske politik på atomvåbenområdet. Hvad skulle ellers være formålet med ikke at oplyse det? Hvis det var sådan, at det var helt sikkert, at skibe, der medførte atomvåben, aldrig kunne lægge til i danske havne, kunne man jo lige så godt oplyse, at »Iowa« ikke medførte atomvåben.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg vil vende mig til det, der er hr. Thofts hovedspørgsmål. Hertil skal jeg sige, at den danske atompolitik, hvorefter der ikke i fredstid må stationeres atomvåben på dansk territorium, heller ikke i kortere perioder, har bestået i næsten 30 år, og den er gentagne gange blevet bekræftet her i folkettinget, også i relation til forskellige flådebesøg. Den er ligeledes jævnlige understreget over for vores partnere i NATO-alliancen. Skiftende danske regeringer har haft fuld tillid til, at vores allierede handler i overensstemmelse med vores atomvåbenpolitik, og de danske tilkendegivelser om dens indhold har aldrig fremkaldt indsigelser fra allieret side.

Den nuværende regering har også kun grund til at tro, at vores politik respekteres af alliancens lande. Derfor kan man sige, at en fornyet tilkendegivelse af allerede kendte danske synspunkter i det spørgsmål efter vores opfattelse ikke er nødvendig.

Thoft (SF):

Ifølge den tekst, som er omdelt, spurgte jeg ministeren, hvornår denne præcisering er sket og i hvilken form. Det beder jeg ministeren svare mig på.

Forsvarsministeren (Engell):

Gennem de mange år har den gentagne gange været præciseret i alle de relevante sammenhænge. Det vil f.eks. sige, når der har været spørgsmål til drøftelse omkring forstærkninger eller i andre sammenhænge, hvor der har været en drøftelse af atompolitikken. Den danske politik på det område er

således ganske kendt af vores allierede i forbindelse med bilaterale besøg og på anden vis; det er vist hævet over enhver tvivl.

Thoft (SF):

Vi har tidligere i folkettinget i forbindelse med en debat om en henvendelse fra Sovjetunionen til en af fredsorganisationerne om udspil omkring atomvåbenfri zoner af ministeren fået at vide, at det var væsentligt, at der blev rettet henvendelser det rigtige sted hen og i den rigtige form, i dette tilfælde via de almindelige diplomatiske kanaler. Derfor må jeg igen spørge: denne præcisering, som skulle være sket over for vores NATO-allierede, i hvilken officiel form er den sket? Jeg føler mig ikke sikker på, at det er tilstrækkeligt, at ministeren ved aftenkaffen gør NATO-allierede opmærksom på det.

Mit næste spørgsmål er: kan ministeren bekræfte, at der vil være tale om en klart uvenlig handling, såfremt skibe medfører atomvåben i danske havne, og kan ministeren endelig garantere, at der ikke er atomvåben om bord på de amerikanske skibe, som for tiden er i Danmark?

Forsvarsministeren (Engell):

Hr. Thoft spørger, i hvilken officiel form den danske atompolitik er blevet præciseret. Det er en officiel form, når den danske regering enten ved sin udenrigsminister eller sin forsvarsminister deltager i møder, f.eks. i NATOs ministerrådsmøder, f.eks. møder på bilateral basis, som jeg har omtalt. Her har den danske politik gentagne gange været fremme, kendt af vores allierede, som jeg allerede har nævnt.

Så spørger hr. Thoft, om det vil være en uvenlig handling, hvis man ikke overholder den danske atompolitik. Det er klart – og det har jeg også givet udtryk for – at den politik, vi fører her i landet, går vi ud fra bliver respekteret. Hvis det ikke var situationen, ville det være en handling, som vi naturligvis måtte se på med alvor; det ville være en uvenlig handling. Men vi har ingen grund til at tro, at den ikke skulle overholdes, og det er det, jeg har givet udtryk for her.

Jeg er ikke særlig overrasket over, at hr. Thoft og hr. Albrechtsen rejser denne sag i forbindelse med det besøg, vi har haft fra allieret side. Jeg ville have været langt mere

Forsvarsministeren]

overrasket, hvis hr. Thoft eller hr. Albrechtsen havde stået på Langelinie kajen med Stars and Stripes-flag i hånden.

Albrechtsen (VS):

Ja, så havde ministeren uægtelig haft grund til at være overrasket, det er jeg enig i.

Jeg vil godt spørge ministeren, om vi har nogen mulighed for i offentligheden og her i folketinget at få efterprøvet de oplysninger, som ministeren giver. Er der nogen mulighed for, at vi på en eller anden måde kan få efterkontrolleret, hvordan Danmark har meddelt sin politik til USA, for så vidt jeg bemærkede det, nævnede ministeren omhyggeligt kun steder, hvor det er foregået mundtligt og under fortrolige former, som vi andre ikke har nogen mulighed for at efterprøve? Men kan vi på en eller anden måde få en dokumentation for, at der er sket en sådan henvendelse, og få at vide, hvilket konkret indhold den har? Jeg tænker her især på, hvis der foreligger en skriftlig formulering af den danske politik direkte over for USA og England på et eller andet tidspunkt, om vi så kan få den stillet til rådighed.

Thoft (SF):

Jeg vil udtrykke min store tilfredshed med, at ministeren gjorde klart, at der er tale om en uvenlig handling, såfremt allierede skibe måtte medføre atomvåben i danske havne. Nu mangler jeg bare en enkelt ting, for at ministeren stiller mig helt tilfreds, nemlig at ministeren klart og utvetydigt bekræfter: der var ikke atomvåben om bord på de skibe, som lå i danske havne.

Nu har jeg spurgt fire gange og bedt ministeren om klart at sige, at der ikke er atomvåben om bord, og alligevel er det altså ikke lykkedes. Der sidder en tvivl tilbage, for når ministeren ikke vil give udtryk for dette i klar dansk tale, men må camouflere det i disse forblommede vendinger, så må der være noget galt; så er der lusk i pelsen.

Forsvarsministeren (Engell):

Jeg skal sige til hr. Albrechtsen, at den danske politik har været tilkendegivet bilateralt, den har været tilkendegivet gennem utallige debatter. Det er blevet præciseret her i folketinget, i udenrigspolitisk nævn og på anden vis, hvad der er blevet fremført i for-

hold til vores allierede. Det mener jeg i virkeligheden er dokumentation nok. Det er sådan; det er foregået.

Til hr. Thoft må jeg sige, at jeg har absolut ingen ambitioner eller formodninger om, at det skulle lykkes mig at stille hr. Thoft fuldstændig tilfreds; det vil jeg anse for langt at overstige mine evner. Jeg har klart redegjort for, hvilken politik der gælder på dette område. Jeg har sagt, at hverken USA, Sovjet eller andre atommagter giver nogen oplysning om, hvad man har om bord. Vores politik er kendt, vi har ingen grund til at tro, den ikke respekteres osv. Det burde være svar nok til hr. Thoft.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 3

9) Til ministeren for skatter og afgifter af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvornår kan den opgørelse over det faktiske skatte tryks fordeling på indkomstgrupperne efter skattereformen, som ministeren i juni i svaret på spørgsmål nr. S 1343 lovede udarbejdet, forventes at være færdig?«

Rahbæk Møller (SF):

Der er tale om en fortsættelse af et skriftligt besvaret spørgsmål, der er stillet i juni, og jeg blev egentlig dengang lidt overrasket over, at ministeren ikke kunne besvare det, idet den fordelingsmæssige virkning af et skattesystem har overordentlig stor betydning. Jeg var gået ud fra som en selvfølge, at forligspartierne havde foretaget en undersøgelse, før de sluttede forliget. Det havde de åbenbart ikke. Ministeren kendte ikke svaret, men han lovede dog at lade det udarbejde og lade det tilstille udvalget. Det var i juni. Nu skriver vi oktober og har stadig ikke set noget svar. Hvornår kan vi forvente den opgørelse?

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Den opgørelse, som jeg den 25. juni 1985 lovede, vil blive udarbejdet, som jeg også sagde dengang, så snart de EDB-programmer, der benyttes ved udarbejdelse af skattestatistikken, er blevet tilpasset de nye udskrivningsregler. Det siger sig selv, at dette arbejde først vil kunne færdiggøres, efterhån-

[Ministeren for skatter og afgifter]

den som de nye regler udformes i forbindelse med udarbejdelsen af de forskellige lovudkast. Det arbejde er jo i fuld gang, og de ønskede beregninger af skattetrykkets fordeling vil blive foretaget og resultaterne heraf sendt til folketingets skatte- og afgiftsudvalg, så snart de foreligger.

Rahbæk Møller (SF):

Vil ministeren love, at ingen dele af skattereformen vil søges vedtaget, før vi i folketingets skatte- og afgiftsudvalg er i stand til at vurdere de fordelingsmæssige konsekvenser af den samlede reform?

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Som det fremgår af den aftale om skattereform, der er indgået, vil lovforslagene blive fremsat i folketinget forhåbentlig senest i begyndelsen af november. Ved hvert eneste lovforslag vil der være oplysninger om de konsekvenser, det pågældende forslag, som vi fremsætter, vil medføre. Om der ved hvert enkelt lovforslag kan foreligge et fuldstændig samlet overblik, tør jeg ikke love med sikkerhed, men det er heller ikke relevant for alle lovforslagene, at der foreligger et sådant samlet overblik. Men det er klart, at opgørelsen vil blive fremskyndet mest muligt.

Det siger også sig selv, at vi har haft en opgørelse over fordelingsvirkninger. Jeg tror, at vi har lavet 100.000 beregninger i forbindelse med forhandlingerne om skattereformen, men det, der skal frem nu, er jo de detaljerede virkninger i forbindelse med de enkelte detaljer i lovene, og dem kan vi jo først tage stilling til, når vi ser, hvorledes lovstoffet vil udvikle sig.

Rahbæk Møller (SF):

Da ministeren nu oplyser, at der findes nogle beregninger over fordelingsvirkningerne, vil jeg gerne spørge, om ministeren så vil lade dem tilgå skatte- og afgiftsudvalget.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Ja, der findes beregninger over fordelingsvirkningerne, og jeg vil da gerne overveje, om nogle af disse beregninger vil være relevante ved behandlingen af det lovstof, vi skal i gang med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 4

10) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Rahbæk Møller (SF):

»På baggrund af vismændenes forslag om at nedsætte et udvalg til undersøgelse af skatteunddragelse i forbindelse med transaktioner over grænserne og midler herimod vil ministeren da oplyse, hvornår B 50-udvalget, der i 1983 blev nedsat på SFs initiativ med nævnte formål, kan forventes at afgive betænkning?«

Rahbæk Møller (SF):

På baggrund af debatten om, hvorvidt der er nogen, der har sovet i timerne eller ej, er det selvfølgelig morsomt at konstatere, at i hvert fald vismændene har sovet i timerne, når de nu foreslår lavet en analyse, som oppositionen i folketinget allerede for to år siden pålagde regeringen at lade udarbejde. Men vismændene har ret i den forstand, at denne problemstilling jo er blevet langt mere alvorlig i de forløbne to år på grund af regeringens helt uansvarlige liberalisering af valutareglerne. Derfor er det nu på tide, at offentligheden får besked om, hvornår dette arbejde kan ventes færdigt, og hvornår vi kan se resultater af det i form af lovgivning.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det pågældende udvalg afholder netop i dag sit 21. møde, og det har oplyst mig om, at betænkningen er ved at blive færdig. Den vil antagelig blive tilstillet mig i løbet af nogle ganske få uger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 5

11) Til *ministeren for skatter og afgifter* af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren på baggrund af Børsinformations oplysninger om A. P. Møllers beskudne betaling af såvel kulbrinteafgift som selskabsskat af milliardindtægter ved olie- og gasudvinding i Nordsøen oplyse, hvad han vil foretage for at stramme lovgivningen?«

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

DUC-selskaberne er de første to år efter kulbrinteskattelovens ikrafttræden, 1982 og

[Ministeren for skatter og afgifter]

1983, blevet skatteansat med 24 mill. kr. i kulbrinteskot og 214 mill. kr. i selskabsskat, eller i alt med 238 mill. kr.

I forbindelse med påklage af ansættelserne til landsskatteretten er der mod sikkerhedsstillelse ydet henstand med skattebetalingen på 18 mill. kr. i kulbrinteskot og 152 mill. kr. i selskabsskat. Der er således indtil videre for de pågældende år indbetalt 6 mill. kr. i kulbrinteskot og 62 mill. kr. i selskabsskat, eller i alt 68 mill. kr.

Hertil kommer, at DUC i slutningen af 1984 har indbetalt ca. 940 mill. kr. i royalty og ca. 130 mill. kr. i rørledningsafgift, eller i alt ca. 1.070 mill. kr. i afgifter til staten.

Når kulbrinteskoteprovenuet er blevet mindre end forventet ved lovforslagets vedtagelse i 1982, er der flere årsager hertil.

Olieprisfaldet i foråret 1983 betød, at olieprisen var ca. 20 pct. mindre dette år end forventet. Siden er olieprisen faldet yderligere, således at prisen for en tønde Nordsøolie nu udgør ca. 26 dollars mod ca. 35 dollars ved kulbrinteskattelovens vedtagelse.

Endvidere har der været væsentlig større efterforskningsudgifter end oprindelig forudsat.

Den stigende dollarkurs har sammen med selskabernes overgang til opgørelse af valutakurstabet efter lagerprincippet, hvorved der altså gives adgang til fradrag for urealiseret valutakurstab, medført, at de samlede finansieringsudgifter er blevet væsentlig større end forudsat.

Endelig skete der i de oprindelige skøn en undervurdering af investeringsomfanget og størrelsen af driftsomkostningerne.

Statsskattedirektoratet har på nuværende tidspunkt som nævnt afsluttet ligningen for indkomstårene 1982 og 1983. De erfaringer, som er indhentet gennem dette arbejde, har ikke givet anledning til overvejelser om ændringer i kulbrinteskatteloven.

Spørgsmålet om selskabernes rentefradragsret ved opgørelsen af grundlaget for kulbrinteskatten blev jo overvejet i forbindelse med gennemførelse af kulbrinteskatteloven. I fortsættelse af disse overvejelser er der i forbindelse med ligningen for 1982 og 1983 indledt en undersøgelse af selskabernes finansieringsforhold. I forbindelse med energiministerens indkaldelse til 2. udbudsrunde i år er der foretaget nogle modelberegninger vedrørende de økonomiske vilkår for nye

bevillingshavere. Disse beregninger viser, at der ikke umiddelbart er grundlag for en skærpelse af det samlede system af skatter og afgifter ved olieindvinding i Danmark.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg takker for svaret, det skal jeg jo, men jeg er ikke særlig tilfreds.

Ministeren forklarer, at han ikke vil gøre noget for at stramme reglerne – og det tror jeg efterhånden vi har fundet ud af – men det er måske ikke så meget kulbrinteskatten, der er noget galt med, men derimod, at de folk, vi står over for, er selskaber, der i det store og hele heller ikke betaler selskabsskat. Vi har fået opgørelsen fra Børsinformation, hvoraf det fremgår, at A. P. Møller betaler ca. 10 pct. af sine indkomster i selskabsskat ved, at olieselskaberne notorisk betaler lidt eller intet, og så er det jo ikke mystisk, at de heller ikke betaler ret meget i kulbrinteskot.

Nu har vi også fået oplyst, at selskabet DUC for 1985 vil tjene over 3 mia kr. efter afgifter, og af dette beløb kan selskabet forvente at betale ca. 50 mill. kr. i kulbrinteskot. Det er jo at gøre grin med befolkningen at have så lav en beskatning af så store indkomster.

Jeg er meget skuffet over, at regeringen ikke agter at gøre noget for at gennemgå kulbrinteskatteloven og for at stramme både selskabsskatteloven og kulbrinteskatteloven op. Det tvinger oppositionen til at gå i gang, og vi har trods alt begrænset ekspertise; det ville være rart, hvis vi kunne trække på regeringens ekspertise. Jeg håber da i hvert fald, at regeringen vil være villig til at stille sin ekspertise til rådighed ved udarbejdelsen, hvis der kommer forslag fra oppositionen.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

For det første er det slet ikke så små beløb, der er kommet ind fra disse selskaber, og for det andet ligger hele vores oliebeskatningslov jo som et udtryk for en meget, meget fint afvejet balance, nemlig en balance mellem på den ene side dette, at vi gerne ser noget initiativ på vores sokkelområde, og på den anden side kravet om, at der betales skat, hvis der gøres de virkelig store fund.

Det er også en helt given ting, at disse forhold, netop fordi der er tale om en ny lov og et for det danske skattesystem nyt begreb, er

[Ministeren for skatter og afgifter]

blevet fulgt meget nøje af statsskattedirektoratet. Min konklusion af de undersøgelser, der er blevet foretaget, må være, at der hverken er skattemæssige forhold eller energipolitiske forhold, som tilsiger, at der for indeværende foretages en skærpelse af skattelovgivningen på kulbrinteområdet. Jeg vil dog gerne understrege, at olieselskabernes finansieringsforhold fortsat vil blive fulgt meget nøje.

Hans Hækkerup (S):

Jeg kan oplyse, at vi i socialdemokratiet er enige med SF om, at milliardindtægterne i Nordsøen skal beskattes. Vi har derfor påtaget os den opgave at udarbejde et forslag til en ændring af kulbrinteskatteloven, som sikrer en fremrykning af skatteprovenuet, og vi regner med at kunne fremsætte vores forslag allerede i denne måned.

Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om vi kan regne med regeringens velvillige medvirken hertil.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal lige føje den kommentar til, at med det store tal, som ministeren nævnte, nemlig de 940 mill. kr. i royalty, hænger det sådan sammen, at royalty beregnes som 8,5 pct. af produktionen, og det er altså den 8,5

pct.s afgift, der åbenbart har givet det store tal. De store gevinster burde jo ligge i selskabsskatten og i kulbrinteskatten, og dér har vi ikke set så store tal.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Jeg vil sige til hr. Hans Hækkerup, at jeg ikke rigtig forstår spørgsmålet, for oppositionen kan naturligvis fremsætte de forslag, den vil, og så vil regeringen tage stilling til, hvad den vil gøre, når den ser de pågældende forslag. Andet kan jeg da ikke sige til det.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 3. oktober 1985, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 14.08
